

(اكثر قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد.
 کفیل وزارت فوائد عامه - يك پیش نهادی است راجع بعلامات سرحدی و غیره تقدیم مجلس میشود.
 رئیس - جلسه آتی به روز یکشنبه.
 مدرس - بنده اجازه خواسته بودم.
 رئیس - راجع بچه ؟
 مدرس - راجع به قسم لازم میدانم بیان حقیقتی را بکنم بنده طرفیت با کسی ندارم اگر تمام قسم بخورند من طرفیتی ندارم این را باید عرض کنم.
 رئیس - معگر بنا نشد جلسه را ختم کنیم ؟
 مدرس - بعد از ختم مذاکرات می شود صحبت کرد.
 رئیس - جلسه را برای دادیم ختم شود نه مذاکرات را جلسه آتی روز یکشنبه ...
 سردار معظم - راجع بدستور عرضی دارم .
 رئیس - یکشنبه مغالف ندارد .
 دستور اولاً لایحه که عرض کردم راجع بنظر خمسه و تعیین پنج نفر آقایان علماء طراز اول تا بنیاداً پیشنهاد آقای تدین ... (جمعی از نمایندگان - این که گذشت)
 رئیس - خیر اشتباه کردم . لایحه زانجع بند گره دوقرانی دیگر سایر مطالبی که مراجعه شده بود . بشعب آقای سردار معظم
 (اجازه)
 سردار معظم - بگفتمت عرض بنده را خود حضرت عالی فرمودید و آن راجع به تذکره دوقرانی بود که ممکن است موقعش فوت بشود و می خواستم تقاضا کنم که در دستور جلسه آتی گذاشته شود و مقدم بر سایر مطالب مطرح شود . قسمت دیگر لایحه گویا رسیده است راجع به منتظرین خدمت وزارت خارجه آن هم اگر حاضر است خواستم استماع کنم جزو دستور گذارده شود
 رئیس در صورتیکه بیست و چهار ساعت قبل طبع و توزیع شده باشد جزو دستور خواهد بود.
 آقای ضیاء الواعظین
 (اجازه)
 ضیاء الواعظین - در دستور عرضی ندارم .
 رئیس آقای حاج میرزا عبدالوہات
 (اجازه)
 حاج میرزا عبدالوہاب - بنده اولاً خواستم عرض کنم که آقایان وزراء جواب سوالات بنده را بدادند . الا که جلسه ختم شد یکی دیگر هم راجع بدستور بود که عقیده داشتم مراسم تحلیف هم جزو دستور گذارده شود که تکلیف مجلس یک مرتبه معلوم شود که مستحکم است کبکست و غیر مستحکم است کبکست
 رئیس - بنده را فرمودید آقای

حاج میرزا عبدالوہاب عرض کردم نود نفر هنوز بیشتر قسم نخورده اند و بقیه کسانی که قسم نخورده اند جزو دستور قرار داده شود که قسم بخورند
 رئیس پنج شش نفر بیشتر باقی نمانده است و برای پنج شش نفر صلاح است که جلسه مخصوصی معین شود ؟
 حاج میرزا عبدالوہات جزو جلسه باشد نه این که جلسه جدا گانه باشد
 رئیس - آقای سردار معظم (اجازه)
 سردار معظم - بنده عرضم را کردم رئیس شاهرزاده شیخ رئیس (اجازه)
 شاهرزاده شیخ رئیس - موافق قانون اساسی بدو باید قسم بخورند و پیش از پنج شش نفر باقی مانده است حتی اگر سابقه نشده بود در اعتبار نامه هاهم خیلی مدخلیت داشت پس باید بدو قسم یاد کرد .
 رئیس قای احتشام الحکماء (اجازه)
 احتشام الحکماء - از وزارت مالیه راجع بتعدد سئوالی کرده بودم جواب بنده را ندادند .
 رئیس آقایان حاضر بودند ولی موقع نشد خبر میکنیم در جلسه آتی برای جواب حاضر شوند .
 آقای قایم مقام (اجازه)
 قایم مقام - بنده راجع باینکه تذکره دوقرانی جزو دستور بشود مخالفم علتش اینست که تذکره دوقرانی بصورت ماده واحدی تقدیم شده است در صورتیکه قانون تذکره اساساً چند ماده است که تا امروز از مجلس نگذشته است و هیچ قانونی وجود ندارد که مواد اولیه او از مجلس نگذشته باشد ولی يك ماده العاقبه آن را بیاورند بمجلس این است که بنده استدعا میکنم که تذکره داده شود بدولت که قانون تذکره را بیاورند بمجلس و همه را يك جا از مجلس بگذرانند والا يك ماده العاقبه از يك قانونی که هنوز تصویب نشده چطور تصویب بشود و همین طور هم پیشنهاد کرده ام
 رئیس این پیشنهاد امروز مورد ندارد وقتی که مطلب مطرح میشود بگوئید .
 آقای کارزونی (اجازه)
 کارزونی نظر بلانکه خوشبختانه در این دوره قوانین و نظامات داخلی کاملاً بموقع اجرا گذاشته میشود .
 رئیس راجع بدستور است ؟
 کارزونی - بلی از این جهت خواستم تذکر بدهم که موافق قانون اساسی که تصریح میکند که و کلاه باید قسم یاد کنند هر مرتبه سابقه این بوده است که پس از تصویب اعتبارنامه قسم یاد میکردند . ولی بمشورن قانون اساسی

بالصراحه این است که اشخاصیکه حاضر میشوند در مجلس معنون و کالت باید قسم یاد کنند .
 از این جهت بنده پیشنهاد میکنم چه آقایانی که اعتبارنامه شان گذشته و چه آنهایی که نگذشته است مراسم تحلیف را بجا بیاورند
 رئیس برای اینکه بر طبق سابقه عمل کرده باشیم بهمان اشخاصیکه اعتبارنامه شان گذشته تکلیف خواهم کرد که در جلسه آتی قسم بخورند و برای سایر آقایان لازم بیک تفسیری است که بعد بایستی معین شود .
 آقای قایم مقام الملك (اجازه)
 قایم مقام الملك - بنده در باب تذکره که آقای قایم مقام صحبت کردند می خواستم عریضی کنم که فرمودید در جلسه دیگر .
 رئیس دیگر اظهاری نیست ؟ گفته شد خیر)
 مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)
 م - شهاب منشی معظم السلطان
 رئیس مجلس شورای ملی موتین الملك

جلسه ۳۰
صورت مشروح مجلس
یوم یکشنبه ۱۸ ذی قعدة
۱۳۴۲ مطابق اول
سرطان ۱۴۰۴
 (مجلس سه ساعت قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملك تشکیل گردید)
 (سورتمجلس یوم پنجشنبه سی ام جوزا را آقای آقا میرزا شهاب الدین قرائت نمودند)
 رئیس آقای آقا - بیدیمتوب (اجازه)
 آقا سید یعقوب - آقای علامی را جزء غائبین بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان غائب با اجازه میباشند خواستم تذکر بدهم اصلاح شود .
 رئیس - اصلاح میشود
 آقای سر کشیک زاده (اجازه)
 سر کشیک زاده - بنده خواستم تقاضا کنم که تکلیف آن پیشنهادی که شده بود امروز معین شود و جزو دستور گذارده شود .
 رئیس - از موضوع خارج است . آقای حاج میرزا عبدالوہاب راجع بصورت جلسه فرمایشی دارید ؟
 حاج میرزا عبدالوہاب - بلی رئیس - بفرمائید
 حاج میرزا عبدالوہاب - بیک چیزی آقای حاضرین در جلسه قبل گفتند که لایحه محتاج برای مجلس نیست و باید بدولت تذکر داده شود در این مسئله در صورتیکه جلسه نوشته

نشده است
 رئیس - اضافه میشود . دیگر مخالفی نیست ؟
 (گفته شد - خیر)
 رئیس - مسئله تحلیف جزو دستور است بالفصل باید قسم خورده شود برای اطلاع خاطر آقایان باید مرض کنیم در جلسه گذشته که آقای ضیاء الواعظین بنا بود قسم یاد کنند و يك عبارتی را حذف کردند بنده بایشان تذکر دادم و ایشان شروع بنطق کردند از فرار معلوم برای پاره از آقایان سوء تفاهمی حاصل شده بود ایشان در خارج بنده توضیحاتی دادند گفتند مقصود من این بود که يك چیز هائی بمجلس عرض کرده باشم و بعد قسم نامه را بهمان قسمی که در قانون اساسی نوشته شده است بخوانم و برای بنده توضیحاتی داده و اطمینان دادند که هیچ وجه قصد و غرضی نسبت به مکاران خودشان نداشته اند و پس از رفع آن سوء تفاهم در پیش بنده گمان میکنم برای سایر آقایان هم سوء تفاهمی باقی نماند .
 (جمعی از نمایندگان - صحیح است)
 وایشان هم حاضرند همانطوریکه در قانون اساسی مندرج است قسم یاد کنند و همچنین آقای آقا سید یعقوب .
 آقای آقا سید یعقوب هم در چندین قبل بنده اظهار داشتند يك نظر جدید و مخصوص در عباراتی که در قانون اساسی نوشته شده است دارند و در واقع بنظر ایشان عباراتی که در قانون اساسی نوشته شده است محتاج بتفسیر است ولی بنده بایشان عرض کردم در خارج شاید این تفسیر صحیح باشد ولی موقی صحیح خواهد بود که بتصویب مجلس برسد و در جلسه گذشته که ایشان تشریف آوردند قسم یاد کنند بنده از ایشان سئوال کردم که آیا بنظر سابق خودتان باقی هستید یا نه گفتند بلی گفتم خوب است در این صورت قدری تأمل کنید و در آن تفسیری که در نظر دارید تجدید نظری بکنید ایشان هم تجدید نظر نموده و حالا حاضرند بهمان ترتیب که در قانون اساسی نوشته شده است قسم یاد کنند .
 آقای ضیاء الواعظین (احضار برای اجرای مراسم تحلیف ضیاء الواعظین - بعد از بیانات حضرت آقای رئیس لازم میدانم عریضی عرض کنم و متأسفم که آنروز بیانات بنده تمام نشد و از همین نقطه نظر يك سوء تفاهمی برای بعضی از آقایان پیش آمد در خانه مرا بضم میخواستم عرض کنم که و کلاه محترم در مقابل قرآن مجید که استادن باید برای ذکر قسم امام زمان را در نظر داشته باشند (قسم نامه را قرائت و انضاء نمودند)
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب احضار برای مراسم تحلیف آقا سید یعقوب - لا یراخذکم کم الله بالنفوس

